

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 2/2024
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Δ')
Συνεδρίαση της 9ης Ιανουαρίου 2024

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Αντώνιος Τατσόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Αδαμαντία Καπετανάκη, Ελένη Πασαμιχάλη, Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Διονύσιος Κολοβός, Ξανθή Μπασάκου, Σταυρούλα Μπανάκου, Σπυρίδων Κουλούρης και Δέσποινα Γάκη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Χουρμούζη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτ. 2411.8/64294/23/15-9-2023 έγγραφο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής/Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής/ Κλάδου Διοίκησης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης/ Δνσης Προσωπικού/Τμήματος Α'.

Ερώτημα: α) Λαμβάνοντας υπ' όψιν το άρθρο 27 παρ.1 περ. β' υποπερ. βστ' του ν.4504/2017 (Α' 184) και το άρθρο 19 του π.δ. 11/2021 (Α' 21), κατά τα οποία η έκτακτη μετάθεση για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης τελεί υπό την προϋπόθεση πρόβλεψης από την κείμενη νομοθεσία, ερωτάται αν το άρθρο 27 παρ.6 του ν.4504/2017 συνιστά την αποκλειστική περίπτωση συνυπηρέτησης στο εξωτερικό για στελέχη Λιμενικού Σώματος -Ελληνικής Ακτοφυλακής(Λ.Σ –ΕΛ.ΑΚΤ).
β) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο παραπάνω ερώτημα, ερωτάται αν τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 1 του π.δ. 11/2021, όπως

αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 61/2023 (Α' 113), καθώς και στις διατάξεις των άρθρων 19 και 29 του π.δ. 11/2021, όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ.1περ.β'υποπερ. βστ' του ν.4504/2017, όπως ισχύει, περί έκτακτης μετάθεσης για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης, τυγχάνουν εφαρμογής και σε περίπτωση αιτήματος υποχρεωτικής συνυπηρέτησης σε Υπηρεσίες του εξωτερικού, καθώς και αν οι Υπηρεσίες αυτές εμπίπτουν αποκλειστικά σε αυτές που προβλέπονται στους με αριθμ. 87/2021 (Β' 4914) και 88/2021 (Β' 4913) Κανονισμούς κατανομής οργανικών θέσεων προσωπικού Λ.Σ. –ΕΛ.ΑΚΤ.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το παραπάνω έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και από τα στοιχεία που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

1.Με τις από 12-8-2022, 5-4-2023 και 5-5-2023 ατομικές αναφορές τους, στελέχη του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. ζήτησαν να συνυπηρετήσουν με τους συζύγους τους, αντιστοίχως α) η πρώτη στη Ρουμανία (Οραντέα) λόγω της μετάθεσης του συζύγου της, στελέχους του Στρατού Ξηράς, στο NATO Humint CoE, με έδρα την Οραντέα/Ρουμανία, β) η δεύτερη σε οργανική μονάδα του Γ.Ε.ΕΘ.Α. στη Γερμανία (Εθνικό Γραφείο Υποστήριξης – NSU- της Ελλάδας) λόγω μετάθεσης του συζύγου της, στελέχους της Πολεμικής Αεροπορίας, στο Geilenkirchen/HQ & CF E -3A Component της Γερμανίας, και γ) η τρίτη στο Βέλγιο λόγω μετάθεσης του συζύγου της, στελέχους του Πολεμικού Ναυτικού, στο NATO Standardization Organization (NSO), με έδρα το Βέλγιο.

2. Εν συνεχεία, περιήλθε στην Υπηρεσία το με αριθ. πρωτ. 335266/26752/2023/2-6-2023 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη, κατόπιν σχετικής αναφοράς μιας από τις αιτούσες, με το οποίο ζητείται η επανεξέταση του αιτήματός της, εξαντλώντας κάθε προσπάθεια εξεύρεσης λύσης, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Γ.Ε.ΕΘ.Α., προς την κατεύθυνση πραγματοποίησης της μετακίνησής της στο εξωτερικό, όπου ήδη υπηρετεί ο ένστολος σύζυγός της. Στο έγγραφό του αυτό ο

Συνήγορος του Πολίτη αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι η διάταξη του άρθρου 27 παρ. 6 του ν.4504/2017, την οποία επικαλέσθηκε η υπηρεσία, αφορά την συνυπηρέτηση μεταξύ στελεχών – συζύγων ή συμβιούντων- του Λ.Σ. – ΕΛ. ΑΚΤ. και ως εκ τούτου δεν αφορά την περίπτωση της αιτούσας, η οποία ζητεί συνυπηρέτηση με τον ένστολο σύζυγό της ως στέλεχος του Λ.Σ. – ΕΛ. ΑΚΤ.

3. Κατόπιν τούτων υπεβλήθη το εξεταζόμενο ερώτημα, στο οποίο η ερωτώσα υπηρεσία παραπέμπει στις διατάξεις της παρ.1 περ.β' υποπερ. βστ' και της παρ. 6 του άρθρου 27 του ν.4504/2017, του άρθρου 115 του ίδιου νόμου, των άρθρων 1 παρ. 4, 19, 29 του πδ 11/2021, καθώς και στους υπ' αριθ. 87/2021 (Β' 4914) και 88/2021 (Β' 4913) Κανονισμούς «Κατανομή οργανικών θέσεων προσωπικού του Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ. στις περιφερειακές υπηρεσίες του ΛΣ- ΕΛ. ΑΚΤ και στη μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και «κατανομή οργανικών θέσεων προσωπικού στις οργανικές μονάδες Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής», στους οποίους προβλέπεται η κατανομή του συνόλου των οργανικών θέσεων στις Λιμενικές Αρχές-Υπηρεσίες του ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ.

Νομοθετικό πλαίσιο

4. Στα άρθρα 26, 27 και 30 του ν. 4504/2017 (Α' 184), που εντάσσονται στο Μέρος Γ' «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τις υπηρεσιακές μεταβολές των στελεχών Λ.Σ.- ΕΛ.ΑΚΤ.» και στο Κεφάλαιο Α' «Μεταθέσεις-αποσπάσεις- μετατάξεις» του Μέρους Γ' του νόμου αυτού, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 26 (όπως η περ. δ' της παρ. 8 αντικαταστάθηκε και η παρ. 8 διαμορφώθηκε με το άρθρο 76 του ν. 4926/2022, Α'82).

Γενικά

« 1. Τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) τοποθετούνται, μετατίθενται και αποσπώνται, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με την οποία κυρώνονται οι αντίστοιχοι πίνακες τοποθετήσεων, μεταθέσεων και αποσπάσεων του αρμοδίου Συμβουλίου Μεταθέσεων. Οι πίνακες του προηγούμενου εδαφίου καταρτίζονται, με απόφαση του αρμοδίου Συμβουλίου Μεταθέσεων, η οποία φέρει συνοπτική αιτιολογία...

2. Τα στελέχη Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. τοποθετούνται και μετατίθενται μόνο σε κενές κατά βαθμό οργανικές θέσεις. Οι τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις διενεργούνται με σκοπό την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., με βάση την

αρχή της ορθολογικής κατανομής του προσωπικού του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. ανά Υπηρεσία, κατ' αναλογία της πραγματικής αριθμητικής δύναμης του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., όπως αυτή διαμορφώνεται κάθε φορά, τη χρονική περίοδο διενέργειας των τοποθετήσεων ή μεταθέσεων ή αποσπάσεων. Κατά τη διενέργεια των μεταβολών αυτών του προσωπικού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια των επόμενων άρθρων.

3. Τοποθέτηση του στελέχους Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. είναι η αρχική ένταξή του σε οργανική θέση, ...

4. Μετάθεση είναι η οριστική μετακίνηση του στελέχους Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. από την οργανική θέση στην οποία υπηρετεί σε κενή οργανική θέση διαφορετικής Υπηρεσίας, με σκοπό την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών.

5. Απόσπαση είναι η προσωρινή απομάκρυνση στελέχους ή ομάδας στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. από την Υπηρεσία στην οποία ανήκουν οργανικά και η προσάρτησή τους σε άλλη Υπηρεσία για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών ή άλλων αναγκών οι οποίες καθορίζονται σε ειδικές διατάξεις... 6...7...

8. Προϋπόθεση για τη λήψη απόφασης σχετικά με τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις είναι να επαρκούν οι δεσμευθείσες πιστώσεις. Αν αυτές δεν επαρκούν για την κάλυψη της δαπάνης του συνόλου των μεταβολών του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνεται απόφαση κατά προτεραιότητα για τις ακόλουθες:

α) τοποθετήσεις αποφοίτων παραγωγικών σχολών Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. και στελεχών Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. απευθείας κατάταξης μετά το πέρας της βασικής τους εκπαίδευσης,

β) έκτακτες μεταθέσεις για αποδεδειγμένους και ειδικά αιτιολογημένους υπηρεσιακούς λόγους,

γ) έκτακτες μεταθέσεις, σε περίπτωση θανάτου συζύγου ή τέκνου ή πάθησης αυτών ή του στελέχους από ανίατο ή δυσίατο νόσημα...

δ) δα) τακτικές μεταθέσεις μέχρι του ορίου των δεσμευθεισών πιστώσεων, κατανεμόμενες κατά αριθμό αναλογικά με τον αριθμό των υπό μετάθεση στελεχών του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. ανά κατηγορία, ή δβ) τακτικές μεταθέσεις για την κάλυψη κενών θέσεων σε υποστελεχωμένες Υπηρεσίες Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., τουλάχιστον μέχρι το όριο υποστελέχωσης. Λογίζονται ως υποστελεχωμένες οι Υπηρεσίες Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. οι οποίες στελεχώνονται σε ποσοστό κατώτερο του ογδόντα τοις εκατό (80%), από την προβλεπόμενη κατανομή του προσωπικού Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. ανά Υπηρεσία, κατ' αναλογία της πραγματικής αριθμητικής δύναμης του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.,...

ε) έκτακτες μεταθέσεις για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης,

στ) τοποθετήσεις ύστερα από εκπαίδευση».

Άρθρο 27 (όπως η περ. α' και η περ. β' της παρ. 1 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 24 παρ. 1 και 2 του ν.4676/2020, Α' 67).

Τακτικές και έκτακτες μεταθέσεις

« 1. Οι μεταθέσεις διακρίνονται σε τακτικές και έκτακτες:

α. Για τις τακτικές μεταθέσεις των στελεχών Λ.Σ. -ΕΛ.ΑΚΤ. λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω αναφερόμενα, κατά σειρά σπουδαιότητας, κριτήρια:

(αα) Αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία καθορίζονται από το πλέγμα των παραγόντων που, συνυπολογιζόμενοι, επηρεάζουν τις συνθήκες διαβίωσης του προσωπικού και συνοψίζονται στους εξής:...

(αβ) Κοινωνικά κριτήρια, δηλαδή συνδεόμενα με την προτίμηση των στελεχών ...

(αγ) Υπηρεσιακά κριτήρια, τα οποία συνδέονται με τις εκάστοτε υφιστάμενες υπηρεσιακές ανάγκες, καθώς και με την εμπειρία και την υπηρεσιακή απόδοση του στελέχους και συγκεκριμένα:...

β. Έκτακτες μεταθέσεις μπορεί να διενεργούνται ύστερα από απόφαση του αρμοδίου Συμβουλίου Μεταθέσεων οποτεδήποτε και ανεξάρτητα από τα αντικειμενικά κριτήρια υπό την επιφύλαξη της κατωτέρω υποπερίπτωσης στις ακόλουθες περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις:

βα) Για αποδεδειγμένους και ειδικά αιτιολογημένους υπηρεσιακούς λόγους: (i) για ενίσχυση Λιμενικών Αρχών με στελέχη Λ.Σ. -ΕΛ.ΑΚΤ.,...ii) ... (ββ)...(βγ)...

(βδ)...(βε) ...

(βστ) Για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης, αν αυτή προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. (βζ)...

2. Στον τόπο της προτίμησής τους υπηρετούν υποχρεωτικά, ύστερα από αναφορά τους, στελέχη που τελούν σε χηρεία και έχουν τουλάχιστον ένα (1) ανήλικο τέκνο, καθώς και στελέχη που είτε έχουν σύζυγο με αναπηρία είτε είναι γονείς ατόμου με αναπηρία είτε με δικαστική απόφαση τους έχει ανατεθεί επιμέλεια ατόμου με αναπηρία είτε με δικαστική απόφαση έχουν οριστεί ως ανάδοχοι γονείς ανηλίκου με αναπηρία για όσο χρόνο διαρκεί η αναδοχή. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, το ποσοστό αναπηρίας απαιτείται να είναι τουλάχιστον (67%).

3. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται, αν το Συμβούλιο Μεταθέσεων αποφασίσει με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του ότι συντρέχουν προς τούτο σοβαροί υπηρεσιακοί λόγοι. 4...

6. Στέλεχος Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. με σύζυγο ή αντισυμβαλλόμενο συμφώνου συμβίωσης που είναι στέλεχος Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και υπηρετεί σε έδρα ναυτιλιακού ακολούθου, μπορεί να υποβάλει αναφορά μετάθεσής του, για συνυπηρέτηση σε υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής που βρίσκεται στο εξωτερικό στην ίδια πόλη με την αρχή που υπηρετεί ο/η σύζυγος ή στην ίδια την αρχή ή σε αρχή που εδρεύει στην ίδια πόλη, μόνο σε κενή οργανική θέση και για χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) έτη. Η μετάθεση γίνεται, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατόπιν εισήγησης του Αρχηγού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.. Οι μετατιθέμενοι με την παρούσα παράγραφο δεν λαμβάνουν επιμίσθιο ή επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής, καθώς και τα έξοδα εγκατάστασης και τα έξοδα μεταφοράς οικοσκευής του άρθρου 20 του ν. 4336/2015 (Α' 94), εφόσον αυτά έχουν καταβληθεί στο/στη σύζυγο, αλλά μόνο τις αποδοχές εσωτερικού. Ο χρόνος της μετάθεσης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας».

Άρθρο 30 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παρ. 7 του ν. 4676/2020).

Συγκρότηση Συμβουλίων Μεταθέσεων

και Προσφυγών - Προσφυγές

«1. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται η συγκρότηση των Συμβουλίων Μεταθέσεων και Προσφυγών, τα οποία αποτελούνται από εν ενεργεία στελέχη Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., καθώς και η λειτουργία τους.2...

5. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 ρυθμίζονται επίσης οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 26 έως 30 του παρόντος νόμου που αφορούν τα θέματα των τοποθετήσεων, μεταθέσεων, αποσπάσεων και διαθέσεων του προσωπικού του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. και ιδίως,:

(α) εξειδικεύονται τα κριτήρια τοποθετήσεων, μεταθέσεων, αποσπάσεων και διαθέσεων του προσωπικού του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., ανάλογα με τις συνθήκες λειτουργίας και τις ειδικότερες ανάγκες της υπηρεσίας,

(β) καθορίζονται περιοριστικά άλλες περιπτώσεις εξαίρεσης από την εφαρμογή των αντικειμενικών κριτηρίων μετάθεσης, όπως αυτά αναφέρονται στην παράγραφο 1 του

άρθρου 27 του παρόντος νόμου, πλην εκείνων της περίπτωσης β της παραγράφου 1 του άρθρου 27... (ζ) ρυθμίζονται τα θέματα συνυπηρέτησης που αφορούν τα στελέχη Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ....»

5. Στα άρθρα 1, 19 και 29 του π.δ. 11/2021 «Τοποθετήσεις, μεταθέσεις, αποσπάσεις, διαθέσεις του προσωπικού Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής» (Α' 21), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των παρ. 1 και 5 του άρθρου 30 του ν. 4504/2017, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1 (όπως η παρ. 4 αντικαταστάθηκε άρθρο 1 παρ. 1 του π.δ. 61/2023 , Α' 113).

Ορισμοί

«1. Οργανικές θέσεις είναι οι θέσεις οι οποίες κατανέμονται ανά Υπηρεσία κατά κατηγορία και όπου απαιτείται κατά ειδικότητα, σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό κατανομής των οργανικών θέσεων του προσωπικού του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ο οποίος εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 126 του ν. 3079/2002 (Α' 311).

2. Κενές θέσεις είναι οι οργανικές θέσεις οι οποίες προκύπτουν από τη διαφορά ανά κατηγορία, μεταξύ της προβλεπόμενης οργανικής σύνθεσης των Υπηρεσιών, κατ' αναλογία της πραγματικής αριθμητικής δύναμης του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και των υπηρετούντων στις Υπηρεσίες αυτές, όπως αυτή διαμορφώνεται κάθε φορά κατά τον χρόνο διενέργειας των τοποθετήσεων ή των μεταθέσεων...

4. Μετάθεση είναι σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4504/2017, η οριστική μετακίνηση του στελέχους Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. από την οργανική θέση στην οποία υπηρετεί σε κενή οργανική θέση διαφορετικής Υπηρεσίας, με σκοπό την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών. Οι μεταθέσεις, οι οποίες διενεργούνται με σκοπό την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών, είναι οι ακόλουθες:

α) Οι τακτικές μεταθέσεις.

β) Οι έκτακτες μεταθέσεις των περ. α, β, γ, ε, ζ, η, ι και ια της παρ. 1 του άρθρου 19.

γ) Οι έκτακτες μεταθέσεις των στελεχών του Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ. που υπηρετούν σε θέσεις εξωτερικού.

Οι έκτακτες μεταθέσεις των περ. δ, στ, θ, και ιβ της παρ. 1 του άρθρου 19, καθώς και οι έκτακτες μεταθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4504/2017 διενεργούνται για την κάλυψη των ιδιαίτερων σκοπών τους, ανεξάρτητα της ύπαρξης κενής οργανικής θέσης. 5....».

Άρθρο 19

Περιπτώσεις εκτάκτων μεταθέσεων

«1. Οι έκτακτες μεταθέσεις διενεργούνται σύμφωνα με την περ. β` της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4504/2017 οποτεδήποτε στις ακόλουθες περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις:

- α) Για αποδεδειγμένους και ειδικά αιτιολογημένους υπηρεσιακούς λόγους... β) ...
- στ) Για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης, αν αυτή προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. ζ) ...

2. Οι έκτακτες μεταθέσεις οι οποίες διενεργούνται μετά από αίτηση για αμοιβαία μετάθεση, ή για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης δεν εφαρμόζονται στους ανωτάτους Αξιωματικούς Λ.Σ.- ΕΛ.ΑΚΤ. 3...».

Άρθρο 29

Έκτακτες μεταθέσεις για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης

«1. Οι έκτακτες μεταθέσεις για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης οι οποίες προβλέπονται στην υποπερ. βστ` της περ. β` της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4504/2107 διενεργούνται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Ο σύζυγος ή η σύζυγος υπηρετεί ως αστυνομικός, ή λιμενικός, ή πυροσβεστικός υπάλληλος, ή συνοριακός φύλακας, ή στρατιωτικός, ή ειδικός φρουρός και το στέλεχος του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. είναι κατά βαθμό κατώτερο ή νεότερο του συζύγου ή της συζύγου.

β) Ο σύζυγος ή η σύζυγος υπηρετεί ως δικαστικός λειτουργός.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις το στέλεχος του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. μετατίθεται σε Υπηρεσία η οποία εδρεύει στον τόπο στον οποίον υπηρετεί ο σύζυγος ή η σύζυγος, ειδάλλως μετατίθεται στην πλησιέστερη Υπηρεσία...».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συδυασμό μεταξύ τους, ενόψει του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, καθώς και από την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

6. Με τις διατάξεις των άρθρων 26 έως 30 του ν. 4504/2017, όπως ισχύουν μετά τις τροποποιήσεις που επήλθαν με το άρθρο 24 του ν. 4676/2020, τροποποιήθηκε το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο σχετικά με τις υπηρεσιακές μεταβολές των στελεχών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) και θεσπίστηκε σύστημα τοποθετήσεων, μεταθέσεων, αποσπάσεων και διαθέσεων για τα στελέχη αυτά. Στην παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 4504/2017, ορίζεται ότι τα στελέχη του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. τοποθετούνται και μετατίθενται μόνο σε κενές κατά βαθμό οργανικές θέσεις και, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου, υιοθετείται η αρχή της ορθολογικής κατανομής του προσωπικού του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. ώστε οι σχετικές τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις να διενεργούνται με γνώμονα την ικανοποίηση των πραγματικών υπηρεσιακών αναγκών του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., κατ' αναλογία της πραγματικής αριθμητικής δύναμής του κατά τον χρόνο υλοποίησης των αντίστοιχων υπηρεσιακών μεταβολών, με βάση συγκεκριμένα και αντικειμενικά κριτήρια. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία και επιχειρησιακή δράση του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.

7. Στο άρθρο 27 του νόμου με τίτλο «Τακτικές και έκτακτες μεταθέσεις» προβλέπεται, σχετικά με τις δύο μεγάλες κατηγορίες υπηρεσιακών μεταβολών των στελεχών του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., δηλαδή, τις τακτικές μεταθέσεις και τις έκτακτες μεταθέσεις, ότι οι τακτικές μεταθέσεις διενεργούνται βάσει αντικειμενικών, κοινωνικών και υπηρεσιακών κριτηρίων, προκειμένου, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου, αφενός να εξυπηρετούνται αποτελεσματικά οι επιχειρησιακές ανάγκες του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., αφετέρου να προστατεύεται η ομαλή οικογενειακή ζωή των στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. Περαιτέρω, στην παρ. 1 περ. β', του ίδιου άρθρου ορίζονται περιοριστικά οι περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπονται οι έκτακτες μεταθέσεις, μεταξύ των οποίων προβλέπεται η περίπτωση έκτακτης μετάθεσης «για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης, αν αυτή προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία» (παρ. 1 περ. β' υποπερ. βστ' άρθρου 27). Στην παρ. 6 του ίδιου άρθρου προβλέπεται η συνυπηρέτηση στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. με σύζυγο που είναι στέλεχος Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και υπηρετεί σε έδρα ναυτιλιακού ακολούθου, σε Υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής που βρίσκεται στο εξωτερικό στην ίδια πόλη με την αρχή που υπηρετεί ο/η σύζυγος ή στην ίδια την αρχή ή σε αρχή που εδρεύει στην ίδια πόλη, μόνο σε κενή οργανική θέση και για χρονικό διάστημα μέχρι τρία (03) έτη. Σκοπός των ανωτέρω διατάξεων είναι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση

του νόμου, αφενός να εξυπηρετούνται αποτελεσματικά οι επιχειρησιακές ανάγκες του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., αφετέρου να προστατεύεται η ομαλή οικογενειακή ζωή των στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.

8. Προς υλοποίηση του συστήματος που διαγράφεται στις ανωτέρω διατάξεις του ν. 4504/2017 εκδόθηκε το π.δ. 11/2021, κατ'έξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 30 παρ. 1 και 5 του ν. 4504 /2017. Στο άρθρο 19 παρ. 1 περ. στ' του π.δ. 11/2021 επαναλαμβάνεται η ρύθμιση της παρ. 1 περ. β' υποπερ. βστ' του άρθρου 27 του ν. 4504/2017, ότι προβλέπεται η έκτακτη μετάθεση «για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης, αν αυτή προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία». Περαιτέρω, στο άρθρο 29 του π.δ. 11/2011 προβλέπονται οι περιπτώσεις εκτάκτων μεταθέσεων για λόγους συνυπηρέτησης εάν ο σύζυγος ή η σύζυγος υπηρετεί ως αστυνομικός, λιμενικός, πυροσβεστικός υπάλληλος, συντοριακός φύλακας, στρατιωτικός ή ειδικός φρουρός και το στέλεχος του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. είναι κατά βαθμό κατώτερο ή νεότερο του συζύγου ή της συζύγου, καθώς και αν ο σύζυγος ή η σύζυγος υπηρετεί ως δικαστικός λειτουργός.

9. Ήδη, με το άρθρο 1 του π.δ. 61/2023 αντικαταστάθηκε η παρ. 4 του άρθρου 1 του π.δ. 11/2021 και διακρίνονται οι μεταθέσεις που διενεργούνται με σκοπό την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών και οι οποίες γίνονται με μετακίνηση του στελέχους Λ.Σ.- ΕΛ. ΑΚΤ. σε κενή οργανική θέση διαφορετικής Υπηρεσίας από αυτή που υπηρετούσε, από τις απαριθμούμενες στη διάταξη περιπτώσεις εκτάκτων μεταθέσεων, οι οποίες –κατά τους ορισμούς της διάταξης- διενεργούνται για την κάλυψη των ιδιαίτερων σκοπών τους, ανεξάρτητα της ύπαρξης κενής οργανικής θέσης. Στις τελευταίες εντάσσεται και η περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου 19 του π.δ. 11/2021, ήτοι οι έκτακτες μεταθέσεις «για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης, αν αυτή προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία».

10. Προκειμένου να διασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία και επιχειρησιακή δράση του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., οι περιπτώσεις συνυπηρέτησης περιορίζονται σε αυτές που προβλέπονται στο νόμο και στα κατ'έξουσιοδότησή του εκδοθέντα π.δ. Επιπλέον, κατά το σύστημα του νόμου, προβλέπονται περιπτώσεις που προηγείται η ανάγκη εύρυθμης λειτουργίας του Σώματος, όπως η πρόβλεψη ότι οι έκτακτες μεταθέσεις για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης δεν εφαρμόζονται στους ανωτάτους αξιωματικούς Λ.Σ.- ΕΛ. ΑΚΤ. (άρθρο 19 παρ. 2 π.δ. 11/2021), ή, όταν οι δεσμευθείσες πιστώσεις δεν επαρκούν για την κάλυψη της δαπάνης του συνόλου

των υπηρεσιακών μεταβολών (τοποθετήσεων, μεταθέσεων κλπ), οι μεταθέσεις για συνυπηρέτηση έπονται σε σειρά σχεδόν όλων των κατηγοριών τοποθετήσεων και μεταθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 26 παρ. 8 του ν. 4504/2017, όπως η περ. δ' της παρ. αυτής αντικαταστάθηκε με το άρθρο 76 του ν. 4926/2022.

11. Το άρθρο 27 του ν. 4504/2017 που τιτλοφορείται «τακτικές και έκτακτες μεταθέσεις» προβλέπει όλες τις κατηγορίες μεταθέσεων (τακτικές και έκτακτες) και απαριθμεί περιοριστικά τις επιμέρους κατηγορίες των εκτάκτων μεταθέσεων. Ειδικώς ως προς τις έκτακτες μεταθέσεις για συνυπηρέτηση στο εξωτερικό προβλέπεται μόνο, στην παράγραφο 6 του άρθρου, η περίπτωση της έκτακτης μετάθεσης στελέχους του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. προς συνυπηρέτηση με σύζυγο ή αντισυμβαλλόμενο συμφώνου συμβίωσης που είναι στέλεχος Λ.Σ.- ΕΛ.-ΑΚΤ. και υπηρετεί σε έδρα ναυτιλιακού ακολούθου. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, όσον αφορά τη συνυπηρέτηση στο εξωτερικό στελεχών του Λ.Σ.- ΕΛΛ- ΑΚΤ., με τη διάταξη του άρθρου 27 παρ. 6 του ν.4504/2017 ρυθμίζονται αποκλειστικά οι περιπτώσεις συνυπηρέτησης στο εξωτερικό. Η διάταξη αυτή, ως ειδικότερη, καλύπτει το σύνολο των δυνατών περιπτώσεων συνυπηρέτησης στο εξωτερικό, ώστε κατά συνέπεια η έκτακτη μετάθεση στελέχους ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. στο εξωτερικό είναι δυνατή μόνο σε περίπτωση που υπηρετεί εκεί, σε έδρα ναυτιλιακού ακολούθου, ο/ή σύζυγος ή αντισυμβαλλόμενος με σύμφωνο συμβίωσης, που είναι επίσης στέλεχος του ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. και εφόσον υπάρχει κενή οργανική θέση και για χρονικό διάστημα μέχρι τρία έτη. Επισημαίνεται, προς επίρρωση των ανωτέρω, ότι το άρθρο 115 του ν.4504/2017, το οποίο ρυθμίζει το ζήτημα της αξιοποίησης στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. σε θέσεις εξωτερικού, δεν υπάρχει πρόβλεψη για συνυπηρέτηση στελεχών στο εξωτερικό. Η πρόβλεψη των περιπτώσεων εκτάκτων μεταθέσεων για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης στις διατάξεις του άρθρου 29 του π.δ. 11/2021 αφορά τις περιπτώσεις συνυπηρέτησης στο εσωτερικό της χώρας.

12. Επισημαίνεται ότι με τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 2 περ. στ' του ήδη καταργηθέντος π.δ. 33/2009 ρυθμιζόταν η εξαιρετική περίπτωση «άπαξ» απόσπασης εγγάμου στελέχους του Λ.Σ.- ΕΛ. ΑΚΤ. για συνυπηρέτηση με τον/την σύζυγο που έχει μετατεθεί ή αποσπασθεί στο εξωτερικό, χωρίς να καταλαμβάνεται οργανική θέση και χωρίς την καταβολή επιδόματος αλλοδαπής (βλ γνωμ. ΝΣΚ 117/2016, με την οποία έγινε δεκτό ότι αυτή ήταν υποχρεωτική για τη Διοίκηση). Το γεγονός ότι η ρύθμιση αυτή δεν επαναλήφθηκε στο νέο ρυθμιστικό πλαίσιο

καταδεικνύει τη βούληση του νομοθέτη και της κανονιστικώς δρώσης διοίκησης να την αποκλείσει.

13. Συνεπώς, στο πρώτο ερώτημα προσήκει απάντηση θετική: το άρθρο 27 παρ.6 του ν.4504/2017 συνιστά την αποκλειστική περίπτωση συνυπηρέτησης στο εξωτερικό για στελέχη ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. Παρέπεται ότι το δεύτερο ερώτημα, το οποίο έχει τεθεί υπό την προϋπόθεση της αρνητικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα, δεν εξετάζεται.

14. Επισημαίνεται ότι το άρθρο 48 του ν. 4440/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση..» (Α' 224) περί συνυπηρέτησης υπαλλήλων στην αλλοδαπή, δεν εφαρμόζεται στα στελέχη του Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ. αλλά έχει ως πεδίο εφαρμογής μόνο στους πολιτικούς υπαλλήλους των δημοσίων υπηρεσιών και στους υπαλλήλους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' και β' βαθμού και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), καθώς και των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), εφόσον ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Εξάλλου, το προσωπικό του Λ.Σ.- ΕΛ. ΑΚΤ. διέπεται από ειδικές διατάξεις, οι οποίες κασιγχύουν των αντίστοιχων διατάξεων που ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους για τα θέματα που ρυθμίζονται από τις ειδικές αυτές διατάξεις. Ως εκ τούτου, για τα θέματα των μεταθέσεων των στελεχών του Λ.Σ. – ΕΛ. ΑΚΤ., που ρυθμίζονται από τις προαναφερθείσες ειδικές διατάξεις των άρθρων 26 επ. του ν. 4504/2017 και του π.δ. 11/2021, δεν υπάρχει πεδίο εφαρμογής όσων προβλέπονται για τους δημοσίους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους (βλ. και άρθρο 2 παρ. 2 του υπαλληλικού κώδικα και ΝΣΚ 45/2023).

Απάντηση

15. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι α) η απάντηση που αρμόζει επί του πρώτου ερωτήματος είναι ότι, λαμβάνοντας υπ'όψιν το άρθρο 27 παρ.1 περ. β' υποπερ. βστ' του ν.4504/2017 (Α' 184) και το άρθρο 19 του π.δ. 11/2021 (Α'21), κατά τα οποία η έκτακτη μετάθεση για λόγους υποχρεωτικής συνυπηρέτησης τελεί υπό την προϋπόθεση πρόβλεψης από την κείμενη νομοθεσία, το άρθρο 27 παρ.6 του ν.4504/2017 συνιστά την αποκλειστική περίπτωση συνυπηρέτησης στο εξωτερικό για στελέχη ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ.

β) Κατόπιν των ανωτέρω, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 12 Φεβρουαρίου 2024

Ο Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Αικατερίνη Χουρμούζη
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.